

אמינא דוקא של משה צריך ארכו כרחבו אבל במקדש לא, לכך צריך רבוע כזה עכ"ל.

מבואר נמי דהיינו מפרידים בין מזבח דמשה למזבח דהמקדש ונצרך לזה לימוד מיוחד.

ה) עכ"פ נ"ל דארווחנא בזה דעת בעל המאור ז"ל בעבודה זרה דף נ"ב דכתב שם בעה"מ ז"ל דאבני מזבח יצאו לחולין כשבאו יון למקדש ונתחלל אבני מזבח, ומשא"כ כלי השרת לא מתחללים ומשום דהם כלי שרת אך אבני מזבח אינו כלי שרת. והרמב"ן ז"ל שם מאד תמה על זה איך יתכן הא ודאי המזבח כלי שרת הוא ע"ש דבריו ז"ל. ולהנ"ל אפשר דבעל המאור ז"ל למד מהגמ' בזבחים הנ"ל דמבואר דאין לו דין כלי שרת גמור, אם כי מייתי אחרים לקדושה כו' אך אינו שוה לשאר כלי שרת ויצא לחולין. נ"ל. וכן גם בזבחים ס' ע"א ובדף פ"ז ע"א דג"כ מבואר כן דמזבח החיצון הוא ריצפה.

מזבח הנחושת ודאי היה צריך לעשות אותו מידות אך כיון דהוא בלא"ה מוכרח ומבואר דזה פרשה נוספת ודין נוסף אחר של מזבח אבנים, אין שום שייכות בין מידות של מזבח זה למזבח זה.

ד) אגב בגוף פלוג' דרש"י ורמב"ן הנ"ל, הנה בזבחים ס"ב סוע"ב איתא דאיצטריך למכתב גבי מזבח החיצון גם "סביב" וגם "רבוע", דאם היה כתוב רק רבוע הייתי אומר רק לאפוקי עגול אבל אין צריך שיהיה אורכו ורוחבו שוים ויוכל להיות כמלבן, קמ"ל קרא סביב שיהיו כל סביבותיו שוים.

והקישו שם תוס' ד"ה דאריך, הא זה אפשר ללמוד ממזבח של משה רבינו דכתיב שם חמש אמות אורך וחמש אמות רוחב, ומדכתיב "המזבח" וכבר אמרינן לעיל דכל מקום שנאמר בו "המזבח" לעיכובא הוא.

וכתב שם בשיטה אות מ', וי"ל דהוה

סימן כ"ח

שאלה

האם מותר לחוציא כלי שרת לחוץ למקדש. ואם נפסל ביצא

תשובה

שרת. והבינה הגמ' דמביאים המנחה מהבית בכלי שרת, והק' הגמ' ממקו"א דמשמע דלא הביאו בכלי שרת ומשני התם עלה ע"ש.

א) בסוטה דף י"ד. תחילת פרק שני תנן, כל המנחות תחילתן וסופן בכלי

עכ"פ זה לא היה קשה לגמרא כלל איך יתכן שמביאים מהבית בכלי שרת, ואמאי אי נימא דיש איזה איסור שהוא להוציא כלי שרת מהעזרה או היה לגמ' להקשות דזה לא יתכן, אלא משמע דאין בזה איסור ולא פסול.

(ב) בפסחים תחילת פרק שישי דף סו ע"א איתא דהביאו לפסח כל אחד סכין מביתו לשחיטת הפסח, והרי סכין הוא כלי שרת עתוס' שם, ואם ת"ל דיש איזה איסור להיות כלי שרת חוץ לעזרה אזי איך הקדישו חוץ למקדש, וע' מהרש"א ז"ל שם בתוד"ה תוחב, דכתב דהיו מק' את הסכין לפני שבת, וא"כ הכלי שרת היו חוץ לעזרה ואסור, אע"כ דאין בזה שום איסור ולא פסול.

[וע' זבחים ריש פרק שלישי בתוס' ששחט בסכין ארוכה מחוץ לעזרה. וע' זבחים סו"פ שמיני גבי קידוש כלי שרת בחוץ. ופסחים ס"ג ע"ב רש"י ותוס'].

(ג) בזבחים דף כ' ע"ב איתא גבי קידוש יו"ר, דאם קידש יו"ר מכלי שרת בחוץ לא הוי קידוש יו"ר ע"ש. משמע דאין איסור להוציא הכלי שרת לחוץ, אלא א"כ נדחה דמיירי על מי שעבר והוציא כלי שרת לחוץ.

(ד) במנחות דף נ' סע"ב איתא ברש"י ז"ל ד"ה בפנים וז"ל, והאי דלא משחו את העשרון השלם, מפני שכל אדם מודד בו מנחתו ופעמים שמוציאו לחוץ ע"כ. מבואר דשרי להוציא כלי שרת חוץ לעזרה ואין בו לא איסור ולא שום פסול.

וע"ש במיוחס לרשב"א ז"ל במנחות שם דכתב כן וז"ל, מוציאו לחוץ ומודד בו שהרי מפני יציאת הכלי לחוץ אין קפידא שהרי הכלי אינו נפסל ביציאת חוץ. ע"ש. הרי בהדיא שכן הוא.

(ה) בסוכה דף מ"ט לגבי המים של ניסוך המים שהיו מביאין מהשילוח יש שם מו"מ בגמ' מתי הביאו ואיך הם לא יפסלו בלינה ע"ש. וכתב שם בחידושי הריטב"א ז"ל כך, וקשיא לן דמהכא משמע דאילו בחול בחבית מקודשת היו מביאין אותן, וא"כ הא איפסילא לה חבית ביוצא חוץ למחיצתה ופוסלת את המים, שכל שדרכו לעמוד במקדש נפסל ביוצא ופוסל מה שבתוכו.

מבואר בהדיא דס"ל דכלי שרת שיצא מהמקדש נפסל ביוצא. משום כלל דכל שבמקדש נפסל ביציאה. וצ"ת.

והא דאיתא בסוף חגיגה דהיו מטבילים את הכלים ע"ש, לא היו מוצ' אותם מהעזרה דהיה מקוה בעזרה.

והנה בספר שמואל בתחילתו מבואר דלקחו את הארון למלחמה עם פלשת' ע"ש, ואיך הוציאו אם יש איסור, ואם כן להריטב"א הנ"ל גם נפסל הארון. וע' עירובין ס"ג ע"ב בתוס' ד"ה כל.

ביומא דף נ"ג מבואר דיאשיה המלך גזז את הארון תחת המקדש במחילות שבנה שלמה המלך ע"ש, ואם איתא דיש איסור להוציא כלי שרת או שהוא נפסל ביוצא איך עשה איסור.

וע' מנחות דף צ"ה ע"א בחקירת הגמ' גבי לחם הפנים במסעות במדבר אי נפסל

ביוצא ע"ש כל הסוגיא וזבחים ס"א מזה.

(ו) במדרש רבה פרשת תולדות פס"ה, כ"ב, איתא שם שבשעה שביקשו

שונאים ליכנס להר הבית אמרו יכנס מהם ובהם תחילה, ונכנס יוסף משיא ואמרו לו שמה שיוצא ראשון יקח לעצמו והוא הוציא את המנורה, והם לא נתנו לו ליקח את זה לעצמו ואח"כ אמרו לו שיכנס שוב ומה שיוצא כעת יהיה שלו, ואמר לא דיי שהכעסתי את בוראי פעם אחת, ע"ש.

ומה היה בזה שהכעיס את בוראו, ודאי שאין בזה שום הוכחה כלל שאסור להוציא

כלי שרת מהמקדש ויפסל ביוצא, דהרי לו יהי דבעלמא אין זה איסור ופסול הכלי, אך הכא הרי זה היה סיוע למחריבי המקדש ובודאי הכעיס את בוראו בזה. ותו שהרי הוא בא לקח את המנורה לעצמו וזה ודאי איסור גמור.

ותו הרי יש איסור אפילו לשנות את המקום של כלי המקדש כ"א ממקומו כמש"נ בסימן ו', כל שכן ליקח למקום אחר בכלל. רק כשמוציא לזמן ע"ד להחזיר זה לא חשיב "שינוי מקום" כמו שנתבאר שם בסימן ו' ע"ש אך שלוקח לגמרי ודאי גם זה עבר שם.

סימן כ"ט

שאלה

חאם אפשר לחקריב כשאין הכלים במקומם

תשובה

(א) הנה לכאור' הוכחה חזקה מהא דקי"ל להרמב"ם ז"ל פ"ו מביה"ב דמקריבין אע"פ שאין בית, ואין אז שום כלי במקומו. ועיין כזו בכוונת הרמב"ן ז"ל בהשגות למצוה ל"ג בספהמ"צ דכ' הרמב"ם ז"ל בעשה כ' שלא נמנה עשיית הכלים למצוה בפנ"ע דהכל חלק מחלקי המקדש, והרמב"ן בהשגה למצוה ל"ג הביאו וחלק עליו בזה וכת' "שאין הכלים חלק מן הבית אבל הם שתיים מצוות ואינן מעכבות זו את זו ומקריבין בבית אע"פ שאין בו כלים אלו" ע"כ.

וכן הרי בבית שני לא היה ארון דנגנו או נלקח לבבל כל חד כדאית ליה ביומא פרק חמישי ע"ש.

(ב) בירושלמי שקלים ט"ז: איתא, תנא רבי יהודה גרגניות, השולחן והמנורה והמזבחות והפרוכת מעכבים את הקרבנות דברי ר"מ, וחכמים או' אין לך מעכב את הקרבן אלא הכיור והכן בלבד. כן הגירסא לפנינו שם. וצ"ת א"כ דהרמב"ן כתב לעיל בפשיטות דלא כחד מהנך דירושלמי. ותו צ"ב ממקריבין אע"פ שאין בית.